No. 107. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 3 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 30sten Augustus.

Bij eene ordonnantie van den 24sten ll., is een nieuw crediet ten behoeve van het departement van oorlog op de dienst van 1840 geopend geworden, ten bedrage van 18,986,000 fr. Zes millioenen daarvan zijn voor het materieel der artillerie en 9 millioen voor het materieel der genie bestemd; het overige voor soldij, militaire bedden, enz.

Bij eene andere ordonnantie van dezelfde dagteekening, wordt aan den oorlogsminister nog een crediet van ruim acht millioenen fr. geopend, ter zake van den duurderen prijs der granen en levensmiddelen, en ten gevolge van de meerdere bestellingen van buskruid, enz.

— Het gouvernement heeft gemeend in zijne beide officiele avondbladen het volgende omtrent het veel geruchts makend *memorandum* te moeten plaatsen.

» De bladen nemen heden uit de *Augsburgsche Zeitung* het memorandum over dat aan Frankrijk den 17den julij werd gerigt. De uitdrukkingen van dit document, 't welk uit het fransch in het duitsch, en uit het duitsch in het fransch werd vertaald, zijn niet overal juist overgebragt. Wij zullen niet, in antwoord, het memorandum van de zijde van Frankrijk mededeelen. Het stuk dat men openbaar heeft gemaakt, bevat intusschen twee gezegden, welke onze gezant heeft wederlegd, zoodra hem het memorandum is medegedeeld geworden. De eerste bestaat in het zeggen dat de door de vier mogendheden aangenomen schikking, naar welke aan den onderkoning slechts Egypte en het pachalik van Acre gegeven wordt, op de denkbeelden berust door de fransche ambassade geuit. Nooit hebben, noch de heer *Guizot*, noch het kabinet van den 1sten maart, dergelijke denkbeelden geuit. De bestaande documenten bewijzen, dat het fransch kabinet op de vroegere tijdstippen niets dergelijks aan de hand gedaan of aangenomen heeft.

» De tweede bewering bestaat in het zeggen dat Frankrijk bij herhaalde verklaringen, het regt gegeven heeft om te gelooven, dat het zich *in geen geval* zou verzetten tegen de maatregelen door de mogendheden genomen. Deze zinsnede is onnaauwkeurig: zij is onmiddellijk door onzen gezant weêrsproken. Nooit, op eenig tijdstip, heeft Frankrijk zijne vrijheid van handelen prijsgegeven."

Het *Journal des Débats* over het bewuste memorandum sprekende, betoogt dat de verklaring, dat het fransch gouvernement zich niet tegen de maatregelen der mogendheden zou verzetten, genoegzaam geregtvaardigd werd, door de daarop volgende bijvoeging: *indien Mehemed*-ali *in dezelve bewilligt.*

— Sommige bladen wijden uit over het mondgesprek dat de Koning met de vreemde gezanten op St. Cloud zou gehouden hebben. De *Courrier* vermeent, dat hetgeen de *Univers* daarvan gezegd heeft, met eenige wijziging in de uitdrukkingen, de waarheid zou bevatten. Ook de overige ministeriële bladen bevestigen zulks meer of min, althans wat den zin der woorden aangaat. De *Siècle* wil zelfs, dat de koning den gezant van Oostenrijk zou hebben toegevoegd: » Niet wij zijn bevreesd, maar uw gouvernement is bekommerd, bekommerd voor de Russen, en gij laat u, in strijd met uwe belangen, door hen medeslepen. Ik ben beleedigd door den Keizer van Rusland; het is bekend met wat hoon hij mijn persoon en geslacht heeft overladen; ik heb zulks veracht; daartoe had ik het regt, want dit gold slechts mij-zelven en mijn gezin; maar als het Frankrijk geldt, hetwelk men beleedigt en durft bedreigen, dan ken ik mijn pligt."

— De *Courrier* merkt op dat het garnizoen van Parijs tegenwoordig menigvuldig in het vuren wordt geoefend.

— Op het ministerie van marine is thans een bijzonder bureau daargesteld, onder wiens beheer uitsluitend de stoombooten-dienst zal staan.

— Uit Brest schrijft men, dat aldaar nieuwe bevelen waren ontvangen, om de uitrusting der schepen te bespoedigen. Twee brikken, de *Adonis* en *Badine*, moesten spoedig zeilree zijn; twee fregatten, de *Didon* en *Minerve*, waren op disponibiliteit gesteld.

— Uit Spanje heeft men berigt, dat de nieuwe minister van finantien, don *José Ferraz*, voor die betrekking bedankt heeft en zijnen voormaligen post van directeur der schatkist weder heeft aanvaard.

— Heden uithoofde van den Zondag geene fondsnotering.

Van den 31*sten.* — De *Moniteur parisien* behelsde gisteren avond het volgende berigt 't welk ook door de overige ministeriele bladen wordt medegedeeld:

»De tijdingen door het gouvernement uit Alexandrie ontvangen melden, dat de onderkoning van Egypte, de notificatien welke *Rifaat*-Bey belast was hem te doen, met eene weigering beantwoord heeft; hij heeft verklaard dat hij geweld met geweld zou keeren, maar dat hij niets aanvallends zou ondernemen."

Verscheidene ministeriele bladen doen bij dit berigt opmerken, dat men naar het bekend karakter van den onderkoning geen ander besluit te wachten had. Een der bladen, *le Commerce*, vermeent dat het officieel berigt de gezindheid van *Mehemed*-Ali niet duidelijk genoeg uitdrukt; dat het namelijk onzeker is of men daardoor moet verstaan, dat de onderkoning slechts eene vijandelijke daad zou afwachten om den strijd te beginnen, of enkel weêrstand bieden zal op het terrein waar hij aangevallen werd, zonder elders iets te ondernemen, bijv. zijne troepen in Syrie te doen voorwaarts rukken.

Het *Journal des Débats* blijft steeds aan het behoud van den vrede gelooven. Hetzelve laat zich heden aldus uit: » Het groote vraagstuk van vrede of oorlog vervult thans alle gemoederen. Sommigen vermeenen, dat het gouvernement de oorlogstoerustingen niet krachtdadig genoeg voortzet; anderen, en wel het meerendeel, gelooven uit een soort van instinct, meer nog dan uit een beredeneerd oordeel, sterk aan het behoud van den vrede. Men ziet zich tot gissingen bepaald. Wij zijn niet met het geheim der onderhandelingen bekend. Maar aan den eenen kant heeft iedereen sedert eenige dagen den vredelievenden toon der engelsche ministeriele bladen, voorzeker beter dan wij onderrigte opgemerkt, en aan den anderen kant kondigen de engelsche bladen de aanstaande sluiting van het handelstraktaat aan, waarover zoolang tusschen de beide landen onderhandeld is. Zou men aan het teekenen van een handelstraktaat denken, wanneer men op het punt was om de wapenen op te vatten?" Op dezen grond meent het *Journal*, dat er reden bestaat om te hopen, dat Europa nog thans aan de rampen van eenen algemeenen oorlog ontsnappen zal.

— Men spreekt reeds weder van het nieuwe plan van veldtogt om den oorlog in Afrika voort te zetten. Drie mobiele divisien zouden langs verschillende wegen zamenwerken om *Abd-el-kaders* magt te vernietigen en de Arabieren ten onder te brengen. De eerste divisie, sterk 10,000 man, zou, onder den maarschalk *Valée* of de generaal *Duvivier*, van Algiers en Miliana optrekken; de tweede divisie, sterk 14,000 man, onder den generaal *Lamoricière*, zou van Oran optrekken, en de derde, sterk 5 à 6000 man, onder den generaal *Changarnier*, van Mostaganem.

— Uit Spanje heeft men weder ongunstige tijdingen ontvangen. Te Valencia hebben zich namelijk nagenoeg dezelfde tooneelen als te Barcelona herhaald. De *Moniteur Parisien* deelt desaangaande het volgende mede: » Er hebben den 25sten te Valencia eenige onlusten plaats gehad. Een deel der bevolking heeft eene serenade aan de koningin gegeven; er hebben zich zamenscholingen gevormd om zich daartegen te verzetten. De raad van ministers is bijeengekomen en heeft beslist, dat de serenade niet zou gegeven worden. De ministers hebben vervolgens van de koningin verlangd, bij eene circulaire aan te kondigen, dat de wet op de Ayuntamientos niet zou ten uitvoer gelegd worden, dan na de beraadslaging deswege van de nieuwe cortes. De koningin heeft zulks geweigerd. De heer

Onis en *Cabello*, de een minister van buitenlandsche, de ander van binnenlandsche zaken, hebben daarop hunne demissie gegeven.

Men is niet zonder bekommering voor de gevolgen die de indruk dezer gebeurtenis te Madrid bij de reeds bestaande spanning aldaar maken zal. Naar men zegt zou de fransche gezant, de heer *de la Redorte*, al het mogelijke gedaan hebben voor eene bevrediging der partijen; doch zijne pogingen waren vruchteloos geweest.

— Ter beurze van heden (31 *Augustus*) waren genoteerd: 5 pCt. 113,50; 3 pCt. 80,50; Nap. r. 100,50; Sp. Ard. 25 drie achtste; Rom. L. 100 drie achtste.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 30sten Augustus.

Van de Italiaansche grenzen meldt men stellig, dat de aartsbisschop van Keulen *niet* in zijn stift zal worden hersteld. De koning van Pruissen verlangt, dat de Pausselijke stoel, gedurende het leven des aartsbisschops, een vicaris-generaal in het aartsbisdom benoeme.

Te Weenen verwacht men den gezantschaps-secretaris *de St. Aulaire*, om, gedurende de afwezigheid van zijnen vader, na het vertrek van den laatsten zaakgelastigde, vrijheer *von Langsdorff*, de zaken der ambassade te besturen.

Omtrent de aanleiding tot de terugroeping van den heer *von Langsdorff* liepen zeer onderscheiden geruchten. Men scheen het meeste geloof aan dat te hechten, volgens hetwelk de minister *Thiers* het dien zaakgelastigden kwalijk genomen heeft, dat hij het Oostenrijksche kabinet tot geene mededeelingen omtrent de onderhandelingen wegens het tractaat heeft weten te bewegen.

Het schijnt dat *Mehemed*-Ali de onderwerping der Syriërs meer aan omkooping en verraad, dan aan de kracht der wapenen van zijnen kleinzoon *Abbas*-pacha te danken heeft. De vorst der Druzen, emir *Beschir*, moet den katholijken bisschop van Mansuri hebben overgehaald om zijne onderhoorigen tot het afleggen der wapenen te bewegen. Daarop hadden twee sheiks den Albanezen den weg in het gebergte gewezen, die, in weerwil eener beloofde amnestie, alles te vuur en te zwaard verwoest en de onmenschelijkste wreedheden bedreven hebben.

De Oostenrijksche *Beobachter* behelst berigten uit Konstantinopel, van den 12den dezer. Behalve dat *Rifaat*-Bey naar Alexandrië was afgevaardigd, om namens de Porte aan *Mehemed* kennis van het Londensche traktaat te geven, *is de uit 15 linieschepen bestaande Engelsche vloot, waaraan zich het Oostenrijksche smaldeel heeft aangesloten, naar de Syrische kusten afgezeild*, om (gelijk deze berigten zeggen) *de voorslagen der Porte op het krachtigste te ondersteunen*.

De *Augsburgsche Zeitung* behelst het volgend schrijven uit Konstantinopel van den 13den Augustus:

„De overeenkomst der vier mogendheden voor de bevrediging van het Oosten heeft hier grooten indruk gemaakt en vrij algemeene vreugde verwekt. De hoofdbepalingen der overeenkomst bestaan in het volgende: *Mehemed*-Ali behoudt Egypte erfelijk voor zijne familie en levenslang het pachalik van St.-Jean-d'Acre. Na tijdsverloop van tien tot tien dagen wordt hij achtervolgelijk bedreigd met het verlies van het gezegde pachalik, vervolgens met dat der erfelijkheid van Egypte, eindelijk met dat van zijn geheel staatkundig bestaan. Bovendien moet hij de turksche vloot in handen der vereenigde oostenrijksche en engelsche scheepsafdeeling, die naar Egypte gezonden is, overgeven en als te voren de gewone schatting voor de souvereiniteit der Porte betalen. *Rifaat*-Bey en de hem vergezellende oostenrijksche commissarissen zullen, na gedane kennisgeving, van den onderkoning vorderen dat hij de haven aanwijst, waar de overgave der turksche vloot zal plaats hebben. In geval de teruggave van de vloot geweigerd wordt, schijnt eene bloedige verwikkeling onvermijdelijk. Welligt heeft men dan den toeleg om de egyptische vloot te verbranden. *Mehemed*-Ali zal niet toegeven; hij weet zeer goed dat men al het gewigt der moeijelijkheden te waarderen die men tegen hem zal moeten te boven komen. Alhoewel men dus zeggen moet, dat de oplossing van het vraagstuk begonnen is, is de tijd echter niet te bepalen, binnen welken het tot een einde zal gebragt worden. Deze tijdruimte zal in alle geval aanmerkelijk zijn. De najaarsstormen en vervolgens de winter staan reeds voor de deur."

In andere berigten uit Konstantinopel van dezelfde dagteekening wordt gezegd, dat er geen dag omgaat zonder, dat er conferentiën tusschen *Reschid*-pacha en de gezanten der vier mogendheden plaats hebben. In eene dier conferentiën was beraadslaagd over de vraag, of men in naam der Porte eene proclamatie aan de syrische bevolking zou uitvaardigen, dan of men enkel het traktaat ter kennis van de osmanische onderdanen in Syrie zou brengen. Tot het laatste was echter besloten geworden.

Te Konstantinopel was men inmiddels in bange verwachting over den uitslag der zending van *Rifaat*-Bey. Men was vooral voor de Aziatische provinciën bevreesd, ingeval *Mehemed* zijn zoon *Ibrahim* het bevel mogt geven om met de troepen voorwaarts te rukken. *Ibrahims* leger toch was 90,000 man sterk; op het turksche leger in Klein-Azie viel weinig te rekenen. In Odessa en Sebastopol was wel is waar alles gereed, om op het eerste bevel 40,000 Russen naar Klein-Azie over te voeren, maar verre weg was het te verkiezen, wanneer het engelsche eskader, zonder russische tusschenkomst, het gewenschte resultaat mogt verkrijgen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 1sten September.

De reis des konings naar Wisbaden is op aanstaanden Donderdag bepaald. Het is nu zeker dat de koningin de reis niet mede maakt, maar de baden te Ostende zal gaan gebruiken.

— Eene deputatie uit den stedelijken raad van Antwerpen en der koninklijke maatschappij van wetenschappen, letteren en kunsten, heeft den koning heden een exemplaar van ieder der gedenkpenningen die ter eere van *Rubens* bij het jongste feest geslagen zijn, aangeboden.

— De ministeriele *Indépendant* geeft als een officieel berigt, dat de koning van Pruissen het Londensche traktaat van 15 Julij geratificeerd heeft, doch met dit voorbehoud, dat Pruissen aan de door de vier mogendheden vastgestelde bepalingen, alleen zijne morele medewerking zal verleenen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den September.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van eergisteren zijn de beraadslagingen over de ontwerpen tot wijziging der grondwet voortgezet.

De heeren *Boreel van Hoogelanden*, *Repelaer*, *van Akerlaken*, *van Wickevoort Crommelin*, *van Leeuwen*, *Warin*, *van Sytzama*, *Rau* en *de Jonge* hebben zich achtervolgens voor het eerste ontwerp verklaard, welks aanneming zij in de tegenwoordige omstandigheden noodzakelijk oordeelden, alhoewel sommige hunner de scheiding van Holland betreurden.

De heer *van Bommel* sprak wegens de splitsing van Holland, tegen de voordragt, omtrent welke hij echter zijne stem voorbehield.

De heeren *van Lijnden van Hemmen*, *Bleyswijk* en *van Stirum* hebben zich tegen het ontwerp verklaard.

De heeren *Groen van Prinsterer*, *Luijben*, *Copes van Cattenburch*, *van Dam van Isselt*, *Gevers* en *Thorbecke* hebben nog nader de gevoelens, door hen voorgestaan, ontwikkeld.

Zijne Exc. de minister van buitenlandsche zaken heeft getracht aan te toonen, dat de regering, ten aanzien van Limburg en Luxemburg, geen anderen weg heeft kunnen volgen, dan zij gedaan heeft, en dat het onmogelijk was, om afgevaardigden uit de beide streken aan de werkzaamheden der vertegenwoordiging te doen deelnemen. Z. Exc. deed zien, dat de regering zich in de onmogelijkheid bevond, om den afstand van een deel van Luxemburg en Limburg aan de Staten-Generaal te onderwerpen, en verklaarde stellig dat de aanneming der wet niet de minste inbreuk zou maken op de regeling van geldelijken aard, die er met het groothertogdom Luxemburg zal moeten plaats hebben. Wat de splitsing van Holland betreft, toonde Z. Exc. aan, dat men, bij de behandeling der thans aanhangige wet, deze uit een hooger spheer moet beschouwen, en dat het voor een ieder, die, indien deze splitsing niet in de wet vervat ware, voor haar stemmen zou, pligt wordt haar aan te nemen. In dit gewigtig oogenblik behoort men zich zelf gelijk te blijven. Men behoort niet de hand te leenen aan hen, die om staatkundige redenen, welke men niet deelt, tegen de voordragt zullen stemmen. Men behoort den moed te hebben, zijn persoonlijk gevoelen aan het algemeene belang des vaderlands, dat men zelf erkende dat de aanneming vorderde, op te offeren.

Zijne Exc. de minister van justitie bestreed alleen op geschiedkundige gronden de, door sommige sprekers vooruitgezette stelling, dat er in 1813 eene overdragt van provinciale regten zou hebben plaats gehad, en er tusschen den souvereinen vorst en de provinciën destijds eenige overeenkomst zou zijn aangegaan.

Tot de hoofdelijke stemming overgegaan zijnde, is het eerste ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 34 tegen 22 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren van Lijnden van Hemmen, Romme, Groen van Prinsterer, Gouverneur, Thorbecke, Verweij-Mejan, van Berkel, Anemaet, van Styrum, de Kempenaer, Schooneveld, Storm, Mastboom, van Sassen van Isselt, van Bleiswijk, van Nes, van Nagell tot Wisch, van Dam van Isselt, Boeracker, Copes van Cattenburch, Luijben en Luzac.

Het ontwerp zal op de gebruikelijke wijze aan de Eerste Kamer worden verzonden.

In de zitting van de Tweede Kamer van gisteren zijn de verdere beraadslagingen tot herziening der grondwet voortgezet, en wel ten eerste over ontwerp II: *van de inhuldiging des Konings*.

De heer *van Nes* betuigt zijn leedwezen over het eergisteren op het einde der beraadslaging voorgevallene, en het verdient, volgens den spreker, wel aanteekening in de notulen, dat men, nadat 's Konings ministers het woord gevoerd hebben, de discussien heeft verstikt, waardoor de leden niet in staat zijn gesteld de ministers te beantwoorden. Vroeger is, door de onbevoegdverklaring, aan de magt der kamer te kort gedaan; thans is dit ook in den vorm het geval. Dit is een gevaarlijk antecedent, dat meer te pas zal komen, dat men meer zal bezigen, wanneer de ministers geen antwoord willen hooren, dat te pas zal komen; wanneer de vrije stem der nationale vertegenwoordiging, hetgeen God verhoede! zal gesmoord worden. — De redenaar zegt verder, dat hij maandag het woord gevraagd heeft, eerstelijk om te verklaren, dat men zich nopens zijne gevoelens vergist heeft; dat hij niet stelselmatig alles zal weigeren; dat hij, onder anderen in de thans in beraad zijnde voordragt zal toestemmen, even als in de vierde. Ten andere had hij gisteren nog het woord gevraagd, om zijne bezwaren tegen eene splitsing van Holland bekend te maken, vooral daar dezelve voor den handel nadeelig zou zijn.

De heer *Luzac* ondersteunt het eerste gedeelte der rede van den vorigen spreker, en betreurt het ongelukkig antecedent dat er thans vastgesteld is. — Ten anderen moet hij de vergadering indachtig maken, om in de beraadslaging toch niet de eene voordragt met de andere te vermengen. Daardoor ontstaat toch een mengelmoes van zaken, welke tot antwoorden en wederantwoorden aanleiding geeft, waardoor de eenvoudigste kwestien verward raken. Zoo, onder anderen eergisteren, zou men gezegd hebben, eerder in eene vergadering van kerkvaders, dan in eene staatsvergadering te zijn. Hij zou het gelukkig geacht hebben, dat de Godsdienst in het geheel niet aangeroerd ware.

Wat nu de tegenwoordige wet betreft, de redenaar heeft vroeger verklaard, dat het lot der eerste wet zijne stem voor de volgende, zou regelen. Thans is hem uit de stemming van de groote meerderheid der Kamer gebleken, dat dezelve geen stelmatigen tegenstand wil, om iets beter, te krijgen. Hij zal dus elke wet op zich zelve beschouwen. Met de onderhavige kan hij zich vereenigen. Dezelve behelst twee heilzame bepalingen. De eene, dat de huldiging nu niet meer onder den blooten Hemel zal plaats hebben, waardoor men niet gevaar loopt, dat het warme of koude weder de gezondheid benadeele; de andere, dat de huldiging te Amsterdam plaats hebbe, daar dezelve na al het gebeurde wel niet te Brussel kan plaats hebben.

Het ontwerp wordt nu, in hoofdelijke omvraag gebragt, en met 94 tegen 12 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Thorbecke, Romme, Luyben, van Dam van Isselt, Mastboom, Storm, Gouverneur, de Kempenaer, Beeracker, Sloet tot Oldhuis, Nagell tot Wisch* en *Sassen van Ysselt.*

De beraadslagingen worden geopend over ontwerp III: *van den Raad van State.*

De heer *Groen van Prinsterer* geeft zijn leedwezen te kennen, dat een lid der kamer, die hij zoo hoog schat, op wiens goedkeuring hij zoo veel prijs stelt, thans de vrijheid van spreken aan banden heeft willen leggen, en de woorden van een redenaar in een belagchelijk daglicht stelt. — De redenaar maakt voorts eenige aanmerkingen betrekkelijk het in het voorstel vervatte, dat de leden van den Raad van State *zoo veel mogelijk uit al de provincien* behooren te worden benoemd, hetgeen hij belemmerend voor Z. M. acht. De redenaar spreekt verder over den uitslag der stemming van gisteren. Zijn eenige hoop is thans op de gewone wetgeving gevestigd. Hij wenscht, dat dezelve zal worden verwezenlijkt, en het niet blijken zal, dat ook die hoop eene droevige teleurstelling zij.

Na nog een antwoord van den heer *Luzac* op het eerst aangevoerde van den redenaar, wordt er tot stemming overgegaan. De voordragt erlangt dezelfde meerderheid als de vorige; dezelfde leden verklaren er zich tegen.

Thans is in beraad ontwerp IV: *van de zamenstelling der Staten-Generaal.*

De heeren *Thorbecke* en *Albarda* verklaren zich tegen de ongelijke verdeeling van het getal der leden der Tweede Kamer. De bevolking alleen behoort daarbij tot grondslag te verstrekken. Zij meenen, dat de bepaling van het getal leden niet in de Grondwet opgenomen, maar aan de wet overgelaten behoort te worden.

De heer *van Asch van Wijck* verdedigt het alhier te lande bestaande verkiezingsstelsel, en wederlegt hetgeen door de vorige sprekers is aangevoerd.

De heer *de Kempenaer* betoogt, dat de voordragt op geene beginselen berust, en men, bij de vaststelling van het getal leden der Tweede Kamer, volstrekt geen maatstaf heeft in acht genomen. Ook het gering aantal leden der eerste kamer kan zijne goedkeuring niet wegdragen.

De heer *Schimmelpenninck* bedankt de leden der Kamer, die gisteren hun persoonlijk gevoelen aan het algemeen belang hebben opgeofferd. Hij zal dit thans evenzeer doen.

De heer *Spandaw* spreekt in denzelfden geest. Hij voegt er bij dat de aanneming der wet van gisteren de aanneming van de thans in beraad zijnde voordragt natuurlijk moet ten gevolge hebben.

De heer *Groen van Prinsterer* zal, om het verband tusschen de gisteren aangenomen wet, waar hij zich tegen verklaard heeft zich thans gelijk blijven, en ook, de tegenwoordige afstemmen.

Bij hoofdelijke stemming, is de meerderheid tot aanneming der voordragt 90, tegen 16. Bij bovengemelde *twaalf* leden voegen zich de heeren *van Lynden tot Hemmen, Groen van Prinsterer, van Berkel, Luzac.*

Ontwerp V, inhoudende het vervallen verklaren van art. 98 der Grondwet, dat de plaats van zitting der Staten-Generaal ook te Brussel zal plaats hebben, geeft tot geene discussie aanleiding. Het zelve wordt met 95 tegen 11 stemmen. De leden, die zich tegen het 2de en 3de ontwerp hebben verklaard, stemmen er nu ook tegen, behalve den heer *Sloet van Oldhuis.*

Komt in beraad ontwerp VI, *nopens de uitoefening van het stemregt en de kiescollegien.*

Na eenige discussie, wordt deze voordragt aangenomen met 89 tegen 17 stemmen.

Ontwerp VII *van het inkomen der Kroon* wordt mede na eenige discussie, met 93 tegen 13 stemmen goedgekeurd.

Ontwerp VIII: nopens art. 60 der Grondwet *betrekkelijk de Oost.* Dit ontwerp geeft mede tot eene beraadslaging aanleiding, welke plaatsgebrek ons belet thans mede te deelen. Ten slotte wordt dit ontwerp aangenomen met 86 tegen 20 stemmen.

De vergadering gaat daarna uiteen tot heden ochend ten 10 ure.

— Naar men verneemt is eergisteren middag bij Z. M. een koerier aangekomen, de heugelijke tijding overbrengende, dat 's konings beminde dochter, H. K. H. prinses *Albert* van Pruissen, gelukkig van eene prinses bevallen is.

— Zijne Majesteit heeft den majoor *J. J. Majoie*, den 2den kapitein *A. L. B. W. van Oyen* en den 1sten luitenant *H. B. Graswinkel*, van het ontbonden bataillon transporttrein, nog voor een jaar gehandhaafd in het genot van het twee derde activiteitstractement, en aan den kapitein *J. Peperkamp*, vroeger kommandant van de weder ontbonden compagnie hospitaal-soldaten en werklieden, het nonactiviteits-tractement verleend.

Hoogstdezelve heeft bepaald, dat het gedeelte van het garnizoens-bataillon, te Brielle en Hellevoetsluis in bezetting behoorende, doch thans tijdelijk te Hoorn gevestigd, zal worden vereenigd met dat gedeelte van het garnizoens bataillon, hetwelk definitief in laatstgemelde stad is gestationeerd. Voortaan zal het zijn zamengesteld uit één kapitein, met rang van majoor; twee 1ste luitenants, met rang van kapitein; twee 2de luitenants, met rang van 1ste luitenants; een officier van gezondheid der 2de klasse; een sergeant-majoor, met rang van 2de luitenant; zes sergeanten, met rang van sergeant-majoor; twaalf korporaals, met rang van sergeant; vier tamboers, met rang van korporaal; en driehonderd soldaten.

Bij het wapen van het Indisch leger is overgeplaatst *M. L. G. van den Bergh*, tweede luitenant van de 4de afdeeling.

— Het *Handelsblad* gaf gisteren het volgende berigt:

» Naar hetgeen ons uit goede bron verzekerd wordt, bevat de door Frankrijk aan ons kabinet ingeleverde nota de verzekering, dat genoemd rijk, in geval van oorlog, onze neutraliteit zal erkennen en eerbiedigen, mits wij ons van alle daden van hostiliteit jegens Frankrijk onthouden, onder welke daden dan ook zullen worden gerekend te behooren eenige wapening van onze zijde. Dit laatste moet ook aan Belgie zijn beteekend.

— Z. Exc. de minister van financien, onderrigt zijnde geworden, dat meer *Belgische koperen* munten in omloop worden gebragt, heeft elk en een iegelijk gewaarschuwd, dat die munten geen wettigen koers hebben, noch in het rijk gangbaar zijn; dat niemand kan verpligt worden dezelve in betaling aan te nemen, en dat die mitsdien aan alle publieke kassen moeten worden uitgesloten en afgewezen; terwijl daartegen, tot voorziening in de behoefte, welke hier of daar aan Nederlandsche koperen munt mogt bestaan, de noodige schikkingen zijn gemaakt, dat de agenten van 's rijks kamer, aan welke men zich tot dat einde zal aanmelden, tegen betaling in gouden of zilveren munt, zullen afgeven Nederlandsche centen en halve centen, mits de aanvraag geschiede voor niet minder dan tien gulden te gelijk.

— In 's Gravenhage is aangekomen en aan het *Hôtel de Bellevüe*, afgestapt, Z. K. H. de graaf van Syracuse, broeder des Konings van Napels, met gevolg.

— Volgens eene telegraphische depêche, te Parijs ontvangen, is Zr. Ms. fregat van oorlog *de Rijn*, onder bevel van den kapitein ter zee *Arriens*, op den 27 Augustus, ter reede van Marseille ten anker gekomen. Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden was voornemens die stad te bezoeken. De autoriteiten waren gelast, den Prins met al de eerbewijzen, aan zijnen hoogen rang verschuldigd, te ontvangen.

— Het Koninklijke Nederlandsche Instituut van wetenschappen, letterkunde en schoone kunsten, heeft eergisteren deszelfs drie en dertigste algemeene vergadering gehouden, onder voorzitterschap van den hooggeleerden heer *A. des Amorie van der Hoeven*, terwijl het secretariaat door den heer mr. *S. Jpz. Wiselius* werd waargenomen. Na afloop der gewone werkzaamheden is tot algemeenen voorzitter voor het volgende instituut-jaar benoemd, de hooggeleerde heer *J. Bosscha*, voorzitter der derde klasse, zoodat de werkzaamheden van den algemeenen secretaris overgegaan zijn op den hooggeleerden heer *C. A. den Tex*. De vergadering werd met eene gepaste toespraak door den voorzitter geopend en gesloten.

BOEKBESCHOUWING.

VERHANDELING OVER HET LEVEN EN DESZELFS GEVOLGEN BIJ DEN MENSCH, door J. de Koning, M. D. &c., te Zalt-Bommel bij Joh. Noman en Zoon, 1840, blz. 111. Prijs *f* 1,20.

Ons bepalende tot den inhoud van dit boekske, zonder te willen treden in eene beoordeeling der begrippen van den schrijver, moeten wij alleen vermelden, dat de schrijver zijn onderwerp heeft uiteengezet in onderscheidene beschouwingen; als daar zijn, over het leven en deszelfs ontstaan; over het toenemen, stilstaan en afnemen van den mensch; over het sterven en den dood; over de verandering, welke onze ligchamen na den dood ondergaan; een betoog voor de waarheid van een voortdurend bestaan na den dood en een herleven van het ligchaam, en eindelijk, ten besluite, eenige aanmerkingen. De behandeling van zoo moeijelijk eene stof is ons voorgekomen, eenvoudig, dus duidelijk en goed te zijn geschied; blijkbaar heeft de schrijver er zich op toegelegd, om afgetrokken denkbeelden en begrippen omtrent de allerverborgenste zaken zoo duidelijk mogelijk voor te dragen, en bij is er dan ook derwijze in geslaagd, dat het boekske door denkende lezers met genoegen zal kunnen gelezen worden. De beginselen waarnaar de beschouwingen gemaakt zijn, te onderzoeken, is niet onze taak: genoeg zij het, dat de schrijver geloof hecht aan goddelijke openbaring, en deels uit dezelve, deels uit de natuurkunde, zijne stellingen tracht te staven. Zijn grondbegrip komt hierop neder: Des menschen ziel is eene atome (grondstof), bekleed met de eigenschap van opwekbaarheid, en omgeven door beweegbare stoffen, als zij een ligchaam heeft aangedaan, 't welk eigenlijk niets anders is, dan een omkleedsel, dat later na den dood verdampt, en dat ten tijde der opstanding of zal vervangen worden door edel e bekleedsels der ziel, of door dezelfde, doch meer verfijnde stoffe, die nu het ligchaam zamenstelt. — Uit alles trekt de schrijver deze gevolgtrekking: dat 's menschen aanleg voortreffelijk, zijne bestemming heerlijk is; dat hij vatbaar is voor eene eindelooze ontwikkeling in volmaaktheden, in schoonheden, in verhevenheid en in uitbreiding van verstandelijke vermogens. — Hij vraagt dan ook bij besluit: Welk eene dure verpligting rust dan niet op ons, om die vermogens en dien aanleg te ontwikkelen en wel te besteden, zoo wel tot vorming van onszelven, als tot opleiding en liefde voor onze natuurgenooten, maar bovenal tot eerlied, *dankbaarheid*, liefde en hulde aan Hem, aan wien wij alles verschuldigd zijn, aan den Grooten Schepper en Verzorger van alles wat bestaat. — Hieruit ziet men de strekking van dit *aan zijne kinderen* opgedragen boek, en wanneer men hetzelve zal hebben doorgelezen, zal men een even gelijk besluit mogen nemen als de schrijver gemaakt heeft, dat men namelijk niet moet roemen op het bezit van verstandelijke vermogens, maar dat men dat bezit *dankbaar* erkennende, daarvoor Gode de eer moet toebrengen, en dat het pligt is de ontwikkeling dier vermogens steeds te bevorderen. — Gaarne bevelen wij de lezing van dit boekske onzen landgenooten aan.

Omtrent de bij gelegenheid der jongste julijfeesten te Parijs ontbloote omwentelings kolom, waaronder thans de overblijfsels der slagtoffers van de vier bloedige dagen rusten, heeft zekere heer Lenoir, adjunct-architect van het monument, eene *Notice* uitgegeven, waaruit het volgende is getrokken:

De kolom is opgerigt op het bastion dat tusschen de jaren 1538—1539, vlak voor de Bastille, aan de zijde der voorstad St. Antoine opgerigt werd. De oostzijde der Bastille bestond uit vier torens, onderling in verband staande en geheeten *la Comté, le Trésor, la Chapelle* en *le Coin*. De genoemde zijde was ongeveer op 50 ellen van het tegenwoordige hek des julij-monuments, en had eene breedte van 80 ellen. De andere zijden kwamen uit ten noorden, regt over de straat *Jean Beausire*, en ten zuiden over den boulevard *Bourdon*. Zij hadden 46 ellen lengte. De oostzijde bestond als de torens *la Baziniere, la Bertaudiere, la Liberté* en *le Puits*. De twee eerste bevonden zich op de plaats van het tegenwoordig houtmagazijn op den hoek der straat *Saint-Antoine* en den boulevard *Bourdon*. De ingang van de Bastille was aan het begin van den boulevard *Bourdon*; zij werd verdedigd door vijf poorten en twee ophaalbruggen, en kwam in het binnengedeelte van het arsenaal uit, waar van de muur, die langs de grachten tot aan de Seine liep, nog tegenwoordig bestaat. De hoogte der torens van de Bastille was 32 ellen, van den bodem der grachten tot aan de tinnen. De grachten hadden 8 ellen diepte; derhalve is het hoofd van het op de kolom prijkend standbeeld, meer dan 23 ellen boven het dak der oude Bastille.

Ieder weet dat Karel V den bouw der Bastille begonnen heeft in 1370, om het hotel St.-Paul tegen de dreigende invallen der Engelschen te beschermen. Karel VI heeft de Bastille laten voltooijen in 1383. In de jaren 1420—1436 gelukte het den Engelschen om er zich meester van te maken. De Bastille werd in staatsgevangenis veranderd van 1555—1559, en werd verdedigd door dertien stukken geschut.

Den 14 julij 1789 toen de Bastille genomen werd, vond men er zeven gevangenen in. Een gedeelte van de steenen der afbraak is gebruikt geworden tot den bouw der brug van Louis XVI.

Bij een decreet van den tweeden januarij 1810, had Napoleon bevolen, dat op de plaats der Bastille eene fontein zou opgerigt worden, de gedaante hebbende van een olifant, van brons gegoten, en wel met het op de Spanjaarden veroverd geschut.

Bij eene wet van den 9 maart 1833 werd besloten aan de nagedachtenis der slagtoffers van julij, een monument op de plaats der Bastille op te rigten. Dit is de kolom die onlangs werd ingewijd.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (1 September) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51¼, ⅝, dert. zest.; dito 5 pCt. 100, drie zest., ⅛; Kansb. 22 dert. zest., ⅞, dert. zest.; Syndic. 4½ pCt. 90¼, ⅞; Handelm. 169, ¼, 169; O. I. 5 pCt. 96⅝, ¼; Rijn spoorweg 97½; Ardoins 22⅝, dert. zest., ⅞; dito Coupon 17 drie achtste; oude Russen 105.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.